

Jeugd
bescherming west

Als het écht nodig is.

Beleid en Bedrijfsvoering

Jaarstukken 2017

INHOUDSOPGAVE

1	BESTUURSVERSLAG	2
2	JAARVERSLAG	3
2.1	PERSONEELSONTWIKKELINGEN	3
2.2	OPRICHTING	3
2.3	DOELSTELLING VAN DE ORGANISATIE	3
2.4	BESTUUR	3
2.5	FINANCIËLE RISICO'S	3
2.6	RAAD VAN TOEZICHT	3
2.7	RISICOMANAGEMENT	5
2.8	TOEKOMSTPERSPECTIEF	6
2.9	INFORMATIE OVER TOEPASSING GEDRAGSCODES	6
2.10	NEVENACTIVITEITEN RAAD VAN BESTUUR	6
2.11	BESTUURSVERKLARING	6
3	JAARREKENING	8
3.1	BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING)	8
3.2	STAAT VAN BATEN EN LASTEN	9
3.3	KASTROOMOVERZICHT OVER 2017	10
3.4	TOELICHTING OP DE JAARREKENING	11
3.5	BESTEMMING VAN HET SALDO VAN BATEN EN LASTEN OVER HET BOEKJAAR 2016	24
3.6	VOORSTEL BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN OVER HET BOEKJAAR 2017	24
3.7	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	24
4	CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT	26

1 Bestuursverslag

Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering heeft ook in 2017 financieel voorzichtig geopereerd, de lasten zijn voor het derde jaar op rij teruggebracht. De doorbelasting aan Jeugdbescherming west Haaglanden en Zuid-Holland kwam daardoor € 629.000 lager uit dan begroot. Hieronder is een korte financiële analyse van het resultaat opgenomen.

Financiële analyse van het resultaat van Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering

De staat van baten en lasten is beknopt hieronder weergegeven

	2017	Begroting 2017	2016
	(in € x 1.000)	(in € x 1.000)	(in € x 1.000)
Baten	37	0	59
Doorbelasting	7.626	8.255	7.913
Totale baten	7.663	8.255	7.972
Totale personeelslasten	4.200	4.140	3.935
Afschrijvingen	476	551	727
Lasten activiteiten en cliënten	25	0	65
Totale overige lasten	2.971	3.564	3.264
Totale lasten	7.672	8.255	7.991
Saldo van baten en lasten	-9	0	-19

Het saldo komt ten laste van de bestemde fondsen voor pupillen.

De baten bestaan met name uit ontvangen fondsen voor pupillen, de uitbetalingen aan de pupillen zijn opgenomen onder de lasten activiteiten en cliënten.

De personeelslasten vielen hoger uit, doordat een deel van de opleidingslasten via Beleid & Bedrijfsvoering is geboekt en daarna doorbelast. In de begroting waren deze lasten bij de uitvoerende stichtingen opgenomen. De afschrijvingen lagen onder begrotingsniveau doordat de investeringen in ICT en software lager waren, de overige lasten vielen lager uit door ondermeer lagere apparaatslasten (117 k€), lagere ICT-lasten (93 k€) en lagere overige lasten (365 k€).

De doorbelasting naar destichtingen Jeugdbescherming west Haaglanden en Zuid-Holland is derhalve overeenkomstig de afspraken lager als gevolg van de vaste doorbelastingswijze.

Drs. A.J. Rotering,
J.A. van der Hulst RA RE
Raad van Bestuur

2 Jaarverslag

Voor u ligt de jaarrekening van 2017. In de jaarstukken van Jeugdbescherming west Haaglanden en Zuid-Holland worden de resultaten van de activiteiten in 2017 beschreven.

2.1 Personeelsontwikkelingen

Conform verwachting is de personeelsomvang in 2017 licht toegenomen t.o.v. 2016.

2.2 Oprichting

De Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering is opgericht op 1 januari 2003. Naast de Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering werden met gelijke datum opgericht de Stichting Jeugdbescherming west Haaglanden en Stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland.

Algemene identificatiegegevens

Stichting Jeugdbescherming west Beleid en Bedrijfsvoering
Neherkade 3054
2521 VX Den Haag
Telefoonnummer: 070 308 2999
Nummer Kamer van Koophandel: 41158974
Internet: www.jeugdbeschermingwest.nl

2.3 Doelstelling van de organisatie

Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering heeft ten doel het voeren van beheer en/of management over de na te noemen gecertificeerde instellingen als bedoeld in de jeugdwet, waaronder begrepen: financiën, registratie, automatisering, salarisadministratie, personeel en organisatie, opleiding, onderzoek, werkontwikkeling en facilitair bedrijf, alsmede het houden van toezicht op gecertificeerde instellingen als bedoeld in de jeugdwet, waaronder (doch niet beperkt tot):

- Stichting Jeugdbescherming west Haaglanden, gevestigd te Den Haag.
- Stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland, gevestigd te Den Haag.

Stichting Jeugdbescherming west Haaglanden en Stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland hebben ten doel het instandhouden van een gecertificeerde instelling als bedoeld in de jeugdwet, dat de in de jeugdwet beschreven taken vervult. Onder de doelstelling is voorts begrepen het samen met anderen in stand houden van een "advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling".

2.4 Bestuur

Met ingang van 1 januari 2016 heeft Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering gekozen voor een besturingsmodel met een tweehoofdige Raad van Bestuur en geen separate directie.

2.5 Financiële risico's

Bij het onderdeel risicomanagement wordt nader ingegaan op de financiële risico's.

2.6 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in 2017 vijf maal in een reguliere vergadering bijeen geweest. In deze vergaderingen heeft de Raad de jaarrekening en –verslag 2016 en de begroting 2018 goedgekeurd.

Daarnaast heeft de Raad van Toezicht in de zomer tijdens een (extra) visiebijeenkomst met de Raad van Bestuur meegedacht over de toekomstige ontwikkelingen en de transformatie van de jeugdzorg en over het risicomanagement van de RvB.

Een afvaardiging van de Raad van Toezicht heeft in de verslagperiode overleg gevoerd met de Ondernemingsraad, in een zgn. Art.24 overleg. Deze overleggen waren algemeen van aard. De auditcommissie Financiën heeft naast de reguliere bijeenkomsten voorafgaande aan elke Raad van Toezicht eenmaal overleg gevoerd met de accountant over de jaarrekening 2016. De auditcommissie Kwaliteit en Veiligheid heeft overleg

gevoerd over o.a. de doorontwikkeling Gezinsgerichte Aanpak, de CIK rapportage en de klachtenprocedure. Daarnaast heeft de commissie overlegd met de Cliëntenraad en met de voorzitters van de Klachtencommissie. De Raad van Toezicht heeft een opleidingsplan met budget vastgesteld voor de komende jaren met o.a. studiedagen en trainingen van de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in de Zorg (NVTZ). Verder heeft een delegatie van de Raad van Toezicht deelgenomen aan het personeelsfeest in november. Gedurende het jaar is een aantal werkbezoeken georganiseerd. Ook voor 2018 zijn meerdere werkbezoeken aan de organisatie gepland.

Begin 2017 heeft de Raad van Toezicht deelgenomen aan een trainingsbijeenkomst "Toezicht op verandervermogen".

De leden van de Raad van Toezicht zijn allen lid van de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in de Zorg.

In 2017 bestond de Raad van Toezicht uit de volgende leden:

Naam	Functie RvT	Functie	Nevenactiviteiten (naast RvT Jeugdbescherming west)	Datum aftreden
Dr. F.J. de Wuffel	Voorzitter, lid remuneratiecommissie	Toezichthouder en interim-bestuurder	Voorzitter RvT Lucas Onderwijs Den Haag; Auditor voor de Accreditatie van Zorgbestuurders vanwege de NVZD	1 mei 2021
Dr. G.M. van den Berg	Lid auditcommissie financiën, lid remuneratiecommissie	Directeur-bestuurder Woningcorporatie De Sleutels	Lid van de Raad van Toezicht van BplusC, bibliotheek & centrum voor kunst en cultuur, in Leiden; Lid bestuur praktijkschool Het Waterland; Bestuurslid stichting Heilige Geest-of Arme Wees- en Kinderhuis	1 januari 2019
Mr. E. Lam	Lid auditcommissie kwaliteit en veiligheid	Advocaat bij Suez Advocaten	Redactielid tijdschrift Jeugdrecht in de Praktijk	1 februari 2019 (opnieuw benoembaar)
Drs. M. Baba	Lid auditcommissie kwaliteit en veiligheid	Directeur Woonbron	Voorzitter European Network for Intercultural Elderly Care (ENIEC); Lid raad van advies Stichting Voortgezet Onderwijs Van Amsterdam (VOVA); Vice-voorzitter afdelingsbestuur D66 Amsterdam; Lid stichtingsbestuur Vrienden van Rutgers	27 augustus 2019 (opnieuw benoembaar)
E.J. Wiebes MSc	Lid auditcommissie financiën	Senior financial executive en adviseur organisatie- en vastgoed-financiering en financiële besturing / -beheer.	Lid RvT IrisZorg; Lid RvT Combinatie Jeugdzorg N.O. Brabant	1 april 2020 (opnieuw benoembaar)

2.7 Risicomanagement

Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering past risicomanagement op verschillende manieren toe. In de primaire processen wordt risicomanagement gebruikt om in kaart te brengen wat er mis kan gaan in het proces wat mogelijk nadelig gevolgen kan opleveren voor de cliënt. De risicosessies worden samen met de proceseigenaren en een aantal professionals uitgevoerd en geven direct inzicht in de meest kritische processtappen. Voor de grootste risico's worden beheersmaatregelen geformuleerd en eventueel sturingsinformatie ingeregeld. De teams worden hiermee zelf verantwoordelijk voor de beheersing van hun primaire proces. Ook voor de meest kritische ondersteunende processen worden de risico's in kaart gebracht. Dit betreft risico's die van nadelige invloed kunnen zijn op de uitvoering van het primaire proces. Daarnaast wordt de risico-inventarisatie op maat ingezet bij grote projecten.

Calamiteiten, ernstige incidenten en gegrond verklaarde klachten lenen zich goed voor een uitgebreide analyse waarbij gekeken wordt wat de oorzaken zijn van de ontstane situatie. Waar mogelijk worden beheersmaatregelen geformuleerd om herhaling van deze oorzaak te voorkomen of de impact hiervan te verminderen.

Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering streeft er naar dat er op alle niveaus van de organisatie voortdurende aandacht is voor mogelijk (nieuwe) risico's en dat hier op effectieve en aantoonbare wijze op geacteerd wordt. Er wordt een risicostrategie gehanteerd, die gericht is op de continuïteit van de drie stichtingen. Elke twee maanden wordt derhalve een risicotaxatie gemaakt door de Raad van Bestuur samen met de controllers en de bestuurssecretaris. Deze taxatie wordt gedeeld met de Raad van Toezicht.

De volgende financiële risico's zijn te onderkennen:

- Algemeen

De belangrijkste financiële risico's waaraan Jeugdbescherming west onderhevig is zijn hieronder weergegeven.

- Continuïteitsrisico

Ontslagaanvragen of door het sociaal plan gestimuleerd vertrek leiden voor Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering tot wachtgeldverplichtingen, afkoopsommen en tijdelijke doorbetaling van salarissen zonder dat er werk is. Hierdoor liepen zowel Jeugdbescherming west Zuid-Holland, Haaglanden en Beleid & Bedrijfsvoering een verhoogd risico op een faillissement.

Genomen beheersmaatregelen zijn aanvragen voor een tegemoetkoming in de frictiekosten bij het Ministerie van VWS door Jeugdbescherming west Zuid-Holland. Deze aanvragen zijn in 2015 en 2016 in voldoende mate toegekend. De aanvraag voor de toepassing van wachtgeldregeling 1 is in oktober 2017 gedaan en loopt nog. Door de subsidies voor een deel van de frictielasten is een eventueel continuïteitsrisico afgewend. Daarnaast beperken de doorgevoerde reorganisaties het risico op een faillissement nog verder.

- Dalende productie en omzet ten opzichte van de contractuele afspraken

Jeugdbescherming west wordt in een aantal regio's geconfronteerd met een dalende productie, in andere regio's is echter sprake van een stijging. Het risico bestaat, dat bij een dalende productie de begrote baten niet worden behaald.

In de begroting 2017 is zoveel mogelijk uitgegaan van een zo reëel mogelijke productie met een bijbehorend lastenniveau. De bezetting is ultimo 2016 in lijn gebracht met deze voor 2017 begrote productie. Tevens worden de resultaten maandelijks gemonitord, zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

- Complexiteit in nieuwe declaratieproces

De toenemende complexiteit van declareren bij gemeenten leidt tot vertraging in de uitbetaling van declaraties. Ook de overgang naar het elektronisch berichtenverkeer geeft veel startproblemen zowel aan de kant van Jeugdbescherming west als aan de kant van de gemeenten. Met de verschillende regio's wordt hierover periodiek overlegd en zijn afspraken gemaakt over (tijdelijke) bevoorschotting.

- Inzet in niet-gecontracteerde woonplaatsen en moeizame incasso.

Dit risico doet zich voor bij cliënten waarvan de gezagsdrager volgens het woonplaatsbeginsel buiten het betreffende werkgebied van een inkoopcontract is gevestigd.

Door het afzonderlijk moeten afsluiten van contracten met deze gemeenten en afwijkende factureringsprocessen bij de betreffende gemeenten, is het risico aanwezig dat werkzaamheden moeilijk te factureren en incasseerbaar zijn. Dit speelt ook in het geval van “onbekende” cliënten en cliënten met geheime adressen.

Sinds het 4e kwartaal 2015 wordt een actief debiteurenbeheer gevoerd en vindt frequent overleg met de buitenregionale gemeenten plaats.

- **Renterisico**

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van langlopende schulden. Bij de gelden van voogdijpupillen wordt het actuele rentepercentage gehanteerd.

- **Liquiditeitsrisico**

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. In de liquiditeitsbegrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen als gevolg van het beperkt aanwezige weerstandsvermogen.

- **Kredietrisico**

Jeugdbescherming west beperkt het kredietrisico door uitsluitend zaken te doen met debiteuren met een hoge kredietwaardigheid. Op balansdatum waren er geen significante concentraties van kredietrisico.

Impact op de resultaten en financiële positie

Er wordt een actief beleid gevoerd om facturen betaald te krijgen. Daarnaast worden maandelijks uitgebreide financiële rapportages opgesteld waarin ook de ontwikkeling van de productie en de liquiditeit zijn opgenomen. De impact op de financiële positie en resultaten wordt daardoor direct zichtbaar, waardoor tijdige bijsturing mogelijk is.

Kwaliteit

Jeugdbescherming west voldoet aan de certificatielnormen van het normenkader jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze normen stellen hoge eisen aan de organisatie en aan de medewerkers, m.b.t. de inhoudelijke behandeling, registratie en documentatie van zaken. Begin 2018 heeft een tussentijdse beoordeling plaats gevonden voor het verplichte certificaat voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en dit certificaat is voor drie jaar verlengd. Ook het ISO-certificaat voor het Crisis Interventieteam Haaglanden is in 2018 voor drie jaar verlengd.

2.8 Toekomstperspectief

Jeugdbescherming west vervult in de regio's Haaglanden en Zuid-Holland (m.u.v. Rotterdam Rijnmond) de positie van preferred supplier als gecertificeerde instelling, zoals beschreven in de jeugdwet. Het ligt in de lijn der verwachting, dat dit de komende jaren ook zo blijft. Met de verschillende inkoopregio's zijn goede afspraken gemaakt, niet alleen voor 2018, maar ook voor de komende jaren. De verwachting is gerechtvaardigd, dat Jeugdbescherming west ook de komende jaren de door de kinderrechter opgelegde wettelijke maatregelen blijft uitvoeren in deze regio's. Met de regio's Holland-Rijnland en Zuid-Holland Zuid zijn al contracten afgesloten tot en met respectievelijk 2019 en 2020.

2.9 Informatie over toepassing gedragscodes

Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering past de gedragsregels van de zorginstellingen toe.

2.10 Nevenactiviteiten Raad van Bestuur

Drs. A.J. Rotering, benoemd per 1 mei 2015, heeft zitting in het stichtingsbestuur van Learning Together (onbezoldigd) en is voorzitter stichtingsbestuur stichting pedagogiekontwikkeling 0-7 (onbezoldigd).

J.A. van der Hulst RA RE, benoemd per 1 mei 2016, was Lid Raad van Commissarissen Hooze Raedt Groep (tot 1 juni 2017) en is Lid Raad van Toezicht van Stichting Humanitas Rotterdam en onafhankelijk voorzitter Audit Commissie verdeling van middelen NOC*NSF.

2.11 Bestuursverklaring

De Raad van Bestuur van de Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering verklaart dat de jaarrekening juist en volledig is, het jaarverslag een getrouw beeld geeft en dat wezenlijke risico's waarmee de Stichting geconfronteerd wordt, beschreven zijn.

Voorzitter Raad van Bestuur
Drs. A.J. Roterling

Lid Raad van Bestuur
J.A. van der Hulst RA RE

Het jaarverslag is op 28 mei 2018 vastgesteld en goedgekeurd.

3 Jaarrekening

3.1 Balans (na resultaatbestemming)

	Ref.	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
ACTIVA		€	€
Vaste activa			
Immateriële vaste activa		1.186.143	1.014.199
Materiële vaste activa		<u>251.723</u>	<u>272.417</u>
Totaal vaste activa	1	1.437.866	1.286.616
Vlottende activa			
Debiteuren en overige vorderingen	2	83.907	103.739
Rekening-courant JBw Haaglanden	8	422.165	0
Rekening-courant JBw Zuid-Holland	9	0	1.199.783
Liquide middelen	3	<u>1.016.038</u>	<u>1.332.838</u>
Totaal vlottende activa		1.522.110	2.636.360
Totaal activa		<u><u>2.959.976</u></u>	<u><u>3.922.976</u></u>
	Ref.	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
PASSIVA		€	€
Eigen Vermogen			
Bestemmingsreserves		100.000	100.000
Bestemmingsfondsen		<u>77.789</u>	<u>87.324</u>
Totaal eigen vermogen	4	177.789	187.324
Voorzieningen	5	359.397	430.287
Langlopende schulden	6	617.990	602.331
Kortlopende schulden			
Crediteuren en overige kortlopende schulden	7	1.021.055	1.561.298
Rekening-courant JBw Haaglanden	8	0	1.141.736
Rekening-courant JBw Zuid-Holland	9	<u>783.745</u>	<u>0</u>
Totaal kortlopende schulden		1.804.800	2.703.034
Totaal passiva		<u><u>2.959.976</u></u>	<u><u>3.922.976</u></u>

3.2 Staat van Baten en Lasten

	Ref.	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
		€	€	€
Baten				
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	10	27.334	0	47.636
Overige baten	11	9.220	0	11.555
Doorbelastingen				
Stichting Jeugdbescherming west Haaglanden		4.236.493	4.681.597	4.410.549
Stichting Jeugdbescherming west Zuid Holland		3.389.959	3.573.704	3.502.148
Totale doorbelastingen		<u>7.626.452</u>	<u>8.255.301</u>	<u>7.912.697</u>
Totale baten		<u>7.663.006</u>	<u>8.255.301</u>	<u>7.971.888</u>
Lasten				
Personeelslasten	12	4.200.061	4.140.005	3.934.872
Afschrijvingen	13	476.118	551.328	726.744
Lasten activiteiten en cliënten	14	25.232	0	65.416
Overige bedrijfslasten	15	2.971.130	3.563.568	3.264.036
Totale lasten		<u>7.672.541</u>	<u>8.255.301</u>	<u>7.991.068</u>
Saldo van baten en lasten		<u>-9.535</u>	<u>0</u>	<u>-19.180</u>

Bestemming saldo van baten en lasten over het boekjaar 2017

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Mutatie algemene reserve	0	0	0
Mutatie bestemmingsfondsen	-9.535	0	-19.180
Totaal mutatie eigen vermogen	<u>-9.535</u>	<u>0</u>	<u>-19.180</u>

3.3 Kasstroomoverzicht over 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-9.535		-19.180
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	13	476.118		726.744	
- boekresultaat afstoting vaste activa	1	0		0	
- mutaties voorzieningen	5	-70.890		-152.693	
			<u>405.228</u>	<u></u>	<u>574.051</u>
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	2	19.832		91.315	
- vorderingen/schulden uit hoofde van subsidies		0		0	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen behoudens rekening-courant krediet)	7	-540.243		-812.104	
			<u>-520.411</u>	<u></u>	<u>-165.918</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>-124.718</u>		<u>-165.918</u>
Mutaties in rekening-courant	8/9	419.627		225.666	
			<u>419.627</u>	<u></u>	<u>225.666</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			294.909		59.748
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-162.437		-89.722	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	6.595		9.077	
Investerings immateriële vaste activa	1	-471.526		-737.310	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	0		2.920	
			<u>-627.368</u>	<u></u>	<u>-815.035</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-627.368		-815.035
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Gelden Voogdijpupillen	6	15.659		-28.987	
			<u>15.659</u>	<u></u>	<u>-28.987</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			15.659		-28.987
Mutatie geldmiddelen			<u>-316.800</u>		<u>-784.274</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari			1.332.838		2.117.112
Stand geldmiddelen per 31 december			<u>1.016.038</u>		<u>1.332.838</u>
Mutatie geldmiddelen	3		-316.800		-784.274

3.4 Toelichting op de jaarrekening

3.4.1 Algemeen

Groepsverhoudingen/verbonden partijen

Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering maakt tezamen met de Stichting Jeugdbescherming west Haaglanden en Stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland deel uit van één organisatorisch en bestuurlijk verband. Jeugdbescherming west Beleid en Bedrijfsvoering levert diensten aan Jeugdbescherming west Zuid-Holland en Jeugdbescherming west Haaglanden. Jeugdbescherming west Beleid en Bedrijfsvoering sluit namens Jeugdbescherming west Zuid-Holland en Jeugdbescherming west Haaglanden contracten af voor bijvoorbeeld huur van gebouwen en inkoop van goederen en diensten. De drie stichtingen vormen een fiscale eenheid voor de BTW. Een separate geconsolideerde jaarrekening wordt gemaakt door Jeugdbescherming west Beleid en Bedrijfsvoering.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Hoofdstuk 640, Organisatie-zonder-winststreven. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaten zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Bij de waardering van activa en passiva van Jeugdbescherming west Beleid en Bedrijfsvoering wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de activiteiten duurzaam worden gecontinueerd in 2018 en de jaren erna. Voor het jaar 2018 zijn de contracten met de regio's in Zuid-Holland en Haaglanden inmiddels gesloten. Voor Holland-Rijnland en Zuid-Holland Zuid lopen de contracten door tot en met respectievelijk 2019 en 2020. De Raad van Bestuur heeft er alle vertrouwen in dat gezien de huidige positie in de markt ook vanaf 1 januari 2019 gunning verkregen wordt voor Holland Midden en de regio Haaglanden. Deze regio's hebben de intentie ook uitgesproken bij Jeugdbescherming west te blijven inkopen.

Stelselwijziging

Conform de gehanteerde modeljaarrekening van het Ministerie van VWS zijn de apparaatslasten, lasten ICT en overige lasten opgenomen onder de overige bedrijfslasten. De overige huisvestingslasten en de bijzondere baten en lasten zijn nu onderdeel van de overige lasten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Er hebben zich gedurende het verslagjaar geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Vergelijking met de begroting

De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers zijn gebaseerd op de op 28 november 2016 door de Raad van Bestuur vastgestelde en door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting 2017. Jeugdbescherming west voert slechts bij uitzondering begrotingswijzigingen door. Afwijkende realisaties en prognoses worden in de rapportages en jaarrekening verklaard als verschillen t.o.v. de begroting.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Jeugdbescherming west heeft in het verleden nog geen gebruik gemaakt van financiële derivaten en is dit ook niet voornemens te gaan doen. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het desbetreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële

waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. In het jaarverslag is het beleid opgenomen ten aanzien van financiële risico's.

Treasuryfunctie binnen het concern

De rekening-courant verhouding tussen de drie stichtingen wordt gedurende het jaar zo laag mogelijk gehouden. Waar nodig wordt tijdelijk gebruik gemaakt van elkaars liquiditeit, vereffening vindt periodiek plaats en zodra dit mogelijk is.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten. Rentelasten gedurende de bouw worden niet geactiveerd.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende posten worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum aanwezig zijn en waarvan de hoogte redelijkerwijs kan worden geschat. De berekeningwijze voor specifieke voorzieningen wordt hieronder per voorziening toegelicht. De voorzieningen worden waar nodig tegen contante waarde (disconteringsvoet van 0,54%) gewaardeerd.

Voorziening jubileumgratificaties

Deze voorziening is opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans en gemiddelde salarisstijging. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde (disconteringsvoet van 0,54%).

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld is gevormd voor de lopende verplichtingen voor uitkeringslasten na ontslag. De voorziening is berekend vanaf het moment van ontslag voor een uitkeringsduur van maximaal 63 maanden en is verlaagd o.b.v. de gemiddelde baanvindduur per leeftijdsklasse volgens het CBS. Tevens is er rekening gehouden met latere ingang van de wettelijke pensioendatum. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De betreffende openstaande schulden hebben allen een resterende looptijd van maximaal 1 jaar.

Te besteden subsidies

Te besteden subsidies is de waarde van de nog te leveren prestatie voor de in het lopend boekjaar ontvangen subsidie. Deze worden opgenomen tegen de nominale waarden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: lasten (en baten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten

De baten bestaan uit ontvangen doorbelastingen, fondsen, overige baten en de aan het boekjaar toe te rekenen rentebaten van liquide middelen.

Doorbelastingen

De kosten van Jeugdbescherming west Beleid & bedrijfsvoering worden aan de stichtingen Jeugdbescherming west Haaglanden en Zuid-Holland doorbelast conform de in de begroting 2017 vastgestelde systematiek. Deze doorbelasting is gebaseerd op het begrote budget per stichting.

Lasten

Pensioenen

Jeugdbescherming west heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat vanaf 2006 gebaseerd is op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Jeugdbescherming west. Tot 2006 is het pensioen gebaseerd op het eindloon. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Jeugdbescherming west betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo februari 2018 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 101,6%. (bron: website www.pfzw.nl, 15 maart 2018).

De financiële positie van PFZW was eind 2017 onvoldoende. Zolang een pensioenfonds onvoldoende reserves heeft, is een zogenoemd herstelplan van kracht. In dat plan laat het fonds zien hoe het in een periode van 10 jaar de financiële positie kan herstellen. Het plan gaat uit van berekeningen die moeten voldoen aan de regels van toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB). Ieder jaar wordt het plan geactualiseerd en ter goedkeuring voorgelegd aan DNB. PFZW heeft in maart 2018 een geactualiseerd herstelplan ingediend. Volgens dat plan kan PFZW in het jaar 2027 voldoen aan de wettelijke eisen voor de reserves. De dekkingsgraad die PFZW dan bereikt moet hebben, bedraagt 124,8%. Volgens het plan zijn pijnlijke maatregelen zoals een verlaging van de pensioenen niet nodig om tijdig te herstellen. Maar als de economische omstandigheden slechter zijn dan waarmee in het plan rekening is gehouden, kunnen verdere maatregelen toch nog nodig zijn.

Per 1 januari 2016 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad minimaal 123% zijn. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Jeugdbescherming west heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Jeugdbescherming west heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar als lasten in de jaarrekeningen verantwoord en er is dan ook geen voorziening voor pensioenen gevormd.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

3.4.2 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1 Vaste Activa

Immateriële vaste activa

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Software	1.186.143	1.014.199
	<u>1.186.143</u>	<u>1.014.199</u>

Immateriële vaste activa

	ICT
Boekwaarde per 1 januari	1.014.199
Bij: investeringen	471.526
Af: investeringssubsidies	0
Af: afschrijvingen	-299.582
Af: bijzondere waardeverminderingen	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0
Af: desinvesteringen	0
Boekwaarde per 31 december	<u>1.186.143</u>

Aanschafwaarde	2.152.089
Cumulatieve waardeverminderingen	26.988
Cumulatieve afschrijvingen	-992.934
Boekwaarde per 31 december	<u>1.186.143</u>

Afschrijvingspercentage 33%

De investeringen in ICT zien toe op de aanpassing van bestaande software alsmede de invoering van WIJZ. Met ingang van 1 januari 2015 wordt software afzonderlijk geregistreerd onder de immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Inventaris	39.586	96.558
ICT/Hardware	212.137	175.859
	<u>251.723</u>	<u>272.417</u>

Materiële vaste activa	ICT/		Totaal
	Inventaris	Hardware	
Boekwaarde per 1 januari	96.558	175.859	272.417
Bij: investeringen	13.915	148.522	162.437
Af: investeringssubsidies	0	0	0
Af: afschrijvingen	-64.292	-112.244	-176.536
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0	0
Af: desinvesteringen	-6.595	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>39.586</u>	<u>212.137</u>	<u>251.723</u>

	Inventaris	ICT/ Hardware	Totaal
Aanschafwaarde	1.280.226	657.894	1.938.120
Cumulatieve waardeverminderingen	0	28.340	28.340
Cumulatieve afschrijvingen	-1.240.640	-474.097	-1.714.737
Boekwaarde per 31 december	<u>39.586</u>	<u>212.137</u>	<u>251.723</u>
Afschrijvingspercentages	20%	33%	

De desinvesteringen hebben betrekking op niet meer aanwezige inventaris.

2 Debiteuren en overige vorderingen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Debiteuren	0	0
Vooruitbetaalde kosten	49.191	63.016
Nog te factureren	8.451	0
Waarborgsommen	25.865	25.865
Overige vorderingen	400	14.858
Saldo 31 december	<u>83.907</u>	<u>103.739</u>

De vooruitbetaalde lasten hebben met name betrekking op verschillende onderhoudscontracten.

3 Liquide middelen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Betaalrekeningen	40.356	63.060
Spaargeld van voogdijpupillen/bankgaranties	974.824	1.268.538
Kassen	858	1.240
Saldo 31 december	<u>1.016.038</u>	<u>1.332.838</u>

Het spaargeld van voogdijpupillen staat niet vrij ter beschikking van Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering. De hiermee samenhangende schuld is opgenomen onder de langlopende schulden. Verder zijn er bankgaranties voor huurcontracten afgegeven voor een bedrag € 336.166. Ook deze gelden zijn inbegrepen in de liquide middelen en niet vrij beschikbaar. Er is geen sprake van kredietfaciliteiten.

4 Eigen vermogen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserves	100.000	100.000
Bestemmingsfondsen	77.789	87.324
Saldo 31 december	<u>177.789</u>	<u>187.324</u>

Verloopoverzicht eigen vermogen:

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven	saldo per 1 januari	resultaat- bestemming	overige mutaties	saldo per 31 december
Cliëntregistratiesysteem	100.000	0	0	100.000
Totaal bestemmingsreserves	100.000	0	0	100.000

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven	saldo per 1 januari	resultaat- bestemming	overige mutaties	saldo per 31 december
Bestemd fonds bijzondere uitgaven pupillen	72.573	-7.916	0	64.657
Bestemd fonds ten behoeve van individuele pupillen	14.751	-1.619	0	13.132
Totaal bestemmingsfondsen	87.324	-9.535	0	77.789

De bestemmingsreserve is gevormd voor de invoeringskosten van een cliëntregistratiesysteem. Dit systeem komt naar verwachting in 2018 gereed.

Bestemd fonds bijzondere uitgaven pupillen

Dit fonds wordt gevormd door algemene bijdragen van externe fondsen ten behoeve van pupillen en besteed aan vakantiekampen en bijzondere uitgaven voor pupillen die niet op een andere wijze voor financiering in aanmerking komen.

Bestemd fonds ten behoeve van individuele pupillen

Dit fonds wordt gevormd door specifieke giften van externe fondsen en besteed aan individuele pupillen met een specifieke behoefte. De aanwending bestaat voornamelijk uit de gemaakte kosten voor het Vlielandkamp plus het saldo ultimo boekjaar van individuele fondsen.

5 Voorzieningen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Jubileumgratificaties	51.800	56.300
Wachtgeld	307.597	373.987
Saldo 31 december	<u>359.397</u>	<u>430.287</u>

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	saldo per 1 januari	dotatie	onttrekking	vrijval	saldo per 31 december
Voorziening jubileumgratificaties	56.300	1.980	-6.480	0	51.800
Voorziening Wachtgeld	373.987	13.789	-63.716	-16.463	307.597
Totaal voorzieningen	430.287	15.769	-70.196	-16.463	359.397

De voorziening wachtgeld is gebaseerd op de in de CAO opgenomen wachtgeldregeling I.

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr)	97.551
Langlopend deel (>1 jr)	261.846
Waarvan langer dan 5 jr	35.600

6 Langlopende schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Gelden van Voogdijpupillen	617.990	602.331
	<u>617.990</u>	<u>602.331</u>

De gelden van voogdijpupillen worden door Jeugdbescherming west beheerd en bij beëindiging van de voogdij uitgekeerd aan de pupil. Van deze middelen heeft € 115.746 betrekking op pupillen die in 2018 18 jaar worden.

7 Crediteuren en overige kortlopende schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Crediteuren	256.101	789.785
Belastingen en sociale premies	292.100	295.180
Verlofschuld	117.300	134.000
Reservering vakantietoelage	119.032	115.661
Schulden terzake pensioenen	9.731	2.279
Nog te betalen salarissen	0	728
Te besteden subsidies	80.040	15.000
Overige kortlopende schulden	146.751	208.665
Saldo 31 december	<u>1.021.055</u>	<u>1.561.298</u>

Doordat vanaf 2017 de betalingen van crediteuren niet meer volledig via Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering lopen, maar via de stichtingen waar de kosten thuishoren, is het saldo van de crediteuren afgenomen. De te besteden subsidies bestaan uit het project LVB (praat-)kijkwijzer en de praktijkwijzer Familiegroepsplan.

Onder de overige kortlopende schulden zijn nog niet gefactureerde verplichtingen opgenomen.

8 Rekening-courant Jeugdbescherming west Haaglanden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo 1 januari	1.141.736	-320.264
Saldo mutaties	-719.571	1.462.000
Saldo 31 december	<u>422.165</u>	<u>1.141.736</u>

9 Rekening-courant Jeugdbescherming west Zuid-Holland

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo 1 januari	-1.199.783	36.551
Saldo mutaties	416.038	-1.236.334
Saldo 31 december	<u>-783.745</u>	<u>-1.199.783</u>

Voor de rekening-courant zijn geen zekerheden gesteld en wordt geen rente berekend. De rekening-courantverhoudingen tussen de stichtingen worden periodiek vereffend.

3.4.3 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen huurverplichtingen

Panden waar Jeugdbescherming west Haaglanden gebruik van maakt, worden gehuurd door Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering die de kosten doorbelast aan de gebruiker. Het bedrag aan jaarlijkse huurverplichtingen bedraagt € 0,78 mln met een gemiddelde resterende looptijd van 25 maanden per 31 december 2017.

Panden waar Jeugdbescherming west Zuid-Holland gebruik van maakt, worden gehuurd door Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering, die de kosten doorbelast aan de gebruiker. Het bedrag aan jaarlijkse huurverplichtingen bedraagt € 1,08 mln met een gemiddelde resterende looptijd van 25 maanden per 31 december 2017. Voor het verlieslatende deel van de contracten is een voorziening gevormd in de stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland.

Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering beschikt over twee auto's op basis van operational lease. Het bedrag aan jaarlijkse leaseverplichtingen bedraagt € 16.800 en de looptijd is gemiddeld 19 maanden.

Jeugdbescherming west huurt 13 copiers met een jaarprijs van € 111.410 en een looptijd van 30 maanden.

Toepassing wachtgeldregeling

N.a.v. een uitspraak van de rechtbank is wachtgeldregeling I van toepassing voor de jeugdzorg. Derhalve is sinds 2016 in de jaarcijfers uitgegaan van wachtgeldregeling I. Voor de extra wachtgeldverplichtingen in Jeugdbescherming west Zuid-Holland loopt een extra aanvraag bij het ministerie van VWS.

Vennootschapsbelastingplicht

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractbasis (vanaf 2015) tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden. Jeugdzorginstellingen kunnen (en konden overigens) niet zondermeer een beroep doen op de subjectieve "zorgvrijstelling" van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VPB). Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op het zogenaamde 'subsidie-besluit', omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor kunnen jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) in beginsel een onderneming in fiscale zin drijven met vennootschapsbelastingplicht (al dan niet partieel) tot gevolg.

Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Momenteel vindt op landelijk niveau overleg plaats tussen onder meer het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Ministerie van Veiligheid & Justitie, het Ministerie van Financiën en sectorale belangenbehartigingsorganisaties ten aanzien van de hierboven geschetste fiscale problematiek. Over de eventuele uitkomsten van dit overleg, meer in het bijzonder of en onder welke voorwaarden vennootschapsbelastingplicht kan worden afgewend, is thans nog niets inhoudelijks bekend. Om voornoemde reden heeft Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering geen rekening gehouden met een eventuele belastingplicht in de jaarrekening.

3.4.4 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

10 Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Baten pupilfondsen	15.697	0	46.236
Overige subsidies	11.637	0	1.400
	<u>27.334</u>	<u>0</u>	<u>47.636</u>

Tegenover de baten uit pupilfondsen staan uitgaven aan pupillen, zie onder 14. De overige subsidie betreft een subsidie vanuit het stagefonds (€ 10.377) en een bijdrage voor de praktijkwijzer 2017.

11 Overige baten

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Doorberekeningen aan derden	0	0	10.634
Rentebaten	810	0	921
Overige baten	8.410	0	0
	<u>9.220</u>	<u>0</u>	<u>11.555</u>

De overige baten bestaan uit aan derden gegeven trainingen.

12 Directe personeelslasten

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Salarislasten eigen personeel	2.662.177	3.492.000	2.511.170
Sociale lasten	408.489	0	400.752
Pensioenpremies	262.587	0	263.331
<i>Andere personeelslasten:</i>			
Arbokosten	85.360	103.830	92.469
Opleidingslasten	175.197	69.000	61.991
Coaching & reïntegratie	28.019	40.600	15.397
Werving & selectie	41.448	91.350	34.631
Overige personeelslasten	214.567	217.900	253.059
<i>Subtotaal</i>	<u>544.591</u>	<u>522.680</u>	<u>457.547</u>
Inhuur	322.217	125.325	302.072
Totale personeelslasten	<u>4.200.061</u>	<u>4.140.005</u>	<u>3.934.872</u>

Tegenover lagere lasten eigen personeel stonden hogere lasten voor inhuur dan begroot. Een deel van de opleidingslasten was bij de uitvoerende stichtingen begroot, maar in de realisatie zijn deze lasten opgenomen bij Beleid & Bedrijfsvoering.

Aantallen FTE	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>Verschil</u>
Leidinggevend	5,22	5,22	0,00
Secretarieel/receptie	2,80	2,80	0,00
Ondersteunend	39,71	38,29	1,42
	<u>47,73</u>	<u>46,31</u>	<u>1,42</u>

13 Afschrijvingen

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
ICT	112.245	447.328	187.485
Software	299.582	0	294.471
Inventaris	64.291	104.000	244.788
	<u>476.118</u>	<u>551.328</u>	<u>726.744</u>

De investeringen lagen in 2017 lager dan begroot, hierdoor vielen de afschrijvingen ook lager uit.

14 Lasten activiteiten en cliënten

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Besteding pupilfondsen	25.533	0	65.416
	<u>25.533</u>	<u>0</u>	<u>65.416</u>

15 Overige bedrijfslasten

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Algemene lasten	2.779.491	3.353.568	3.063.221
Doorbelaste huisvestingslasten	191.639	210.400	200.815
	<u>2.971.130</u>	<u>3.563.968</u>	<u>3.264.036</u>

Specificatie algemene lasten:

Apparaatslasten

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Extra accountantskosten	58.456	0	62.321
Accountantskosten	127.947	175.000	147.600
Vervoerslasten	183.756	165.200	167.737
Communicatie	512.696	502.750	262.920
Overige apparaatslasten	726.700	883.211	855.300
	<u>1.609.555</u>	<u>1.726.161</u>	<u>1.495.878</u>

De overige apparaatslasten vielen lager uit door met name minder kosten voor drukwerk, kantoorbenodigdheden en lidmaatschappen.

De extra accountantskosten hadden betrekking op extra subsidieverklaringen over 2016 en hoger uitgevallen controlekosten 2016.

ICT

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Onderhoud en aanschaf ICT	20.372	13.200	10.777
Systeembeheer	211.425	115.000	129.137
Infrastructuur	246.985	415.500	590.020
Licenties	452.145	498.350	341.733
Advieskosten ICT	18.412	0	11.132
	<u>949.339</u>	<u>1.042.050</u>	<u>1.082.799</u>

Met name de kosten voor infrastructuur waren lager dan begroot door minder datakosten en het feit, dat WIJZ nog niet is ingevoerd. De lasten voor systeembeheer lagen hoger door een verschuiving naar meer beheer door derden.

Overige lasten

	<u>2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
Certificeringskosten	14.156	22.840	13.258
Klachtencommissie	52.672	63.000	63.377
Cliëntenparticipatie	7.868	35.000	30.264
Budget bestuur/RvT	75.039	125.000	118.190
Innovatiebudget	5.000	75.000	0
Reorganisatiebudget	0	0	29.040
Overige lasten	162.414	264.517	91.032
Mutatie voorziening wachtgeld	-2.674	0	253.123
Boekverlies desinvesteringen	11.851	0	12.000
Baten/lasten voorgaande jaren	-105.266	0	-109.834
	<u>220.597</u>	<u>585.357</u>	<u>484.544</u>

De baten/lasten voorgaande jaren bestonden voornamelijk uit vrijgevallen oude verplichtingen. Onder de overige lasten waren kosten begroot voor digitalisering van € 100.000. Deze zijn direct geboekt bij de stichtingen Jeugdbescherming west Haaglanden en Zuid-Holland.

3.4.5 Overige toelichtingen

Bezoldiging

Per 1 januari 2013 is de WNT ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Jeugdbescherming west van toepassing zijnde regelgeving.

De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2017: € 181.000. Voor Jeugdbescherming west is de de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en jeugdhulpsector van toepassing. Aan de hand van deze regeling is door de Raad van Toezicht vastgesteld dat klasse II van toepassing is, met een bezoldigingsnorm van € 121.000. Voor dienstverbanden afgesloten voor 1 januari 2016 is het overgangsrecht van toepassing. Het maximumhiervan is gesteld op € 170.578 (klasse F).

Voor toezichthouders (RvT) geldt een afzonderlijke norm. De interne bezoldigingsnorm voor 2017 voor de leden van de Raad van Toezicht is gesteld 7,5% van het bezoldigingsmaximum behorend bij klasse II voor de voorzitter en 5% voor de leden van de Raad van Toezicht.

De bezoldigingsbedragen zijn exclusief omzetbelasting. Ingeval het dienstverband korter dan een jaar en/of in deeltijd is, dient de bezoldigingsnorm naar rato te worden herrekend.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking

Naam topfunctionaris:	A.J. Rotering	J.A. van der Hulst RA RE
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1-31/12	1/1-31/12
Uren p/w	40	40
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja
Individueel WNT-maximum	170.578	121.000
Bruto beloning	143.747	109.305
Belastbare onkostenvergoeding	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	11.870	11.695
Subtotaal	155.617	121.000
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	155.617	121.000
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1-31/12	1/5-31/12
Uren p/w	40	40
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Bruto beloning	143.949	68.295
Belastbare onkostenvergoeding	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	11.051	7.367
Totaal bezoldiging 2016	155.000	75.663

1b. Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	F.J. de Wuffel	G.M. van den Berg	E. Lam	M. Baba	E.J. Wiebes
Functiegegevens	voorzitter	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Individueel WNT-maximum	18.150	12.100	12.100	12.100	12.100
Beloning	9.075	6.050	6.050	6.050	6.050
Belastbare onkostenvergoeding	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Subtotaal	9.075	6.050	6.050	6.050	6.050
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	9.075	6.050	6.050	6.050	6.050
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievervulling 2016	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/4-31/12
Beloning	9.000	6.000	6.000	6.000	4.500
Belastbare onkostenvergoeding	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	9.000	6.000	6.000	6.000	4.500

3.5 Bestemming van het saldo van baten en lasten over het boekjaar 2016

De jaarrekening 2016 is vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht gehouden op 22 mei 2017. De Raad van Toezicht heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

3.6 Voorstel bestemming saldo van baten en lasten over het boekjaar 2017

Het voorstel bestemming saldo van baten en lasten resultaatbestemming is als volgt:

	<u>2017</u>
	€
Mutatie algemene reserve	0
Mutatie bestemmingsfondsen	9.535
	<hr/>
Totaal mutatie eigen vermogen	<u>9.535</u>

3.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van significante gebeurtenissen na balansdatum welke impact hebben op de situatie per balansdatum.

Ondertekening van de jaarrekening

Den Haag, 28 mei 2018

Was getekend

Bestuurder

Drs. A.J. Rotering;

J.A. van der Hulst RA RE

Was getekend

Raad van Toezicht

Dhr. dr. F.J. de Wuffel;

Mevr. dr. G.M. van den Berg;

Dhr. E.J. Wiebes MSc;

Mevr. mr. E. Lam;

Dhr. drs. M. Baba

4 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

De controleverklaring van de onafhankelijk accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Aan de raad van toezicht en de raad van bestuur van
Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering

INFO@VERSTEGENACCOUNTANTS.NL
WWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen enkelvoudige jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de enkelvoudige jaarrekening 2017 van Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende *RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven*, en de bepalingen van en krachtens de *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)*.

De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige balans per 31 december 2017;
2. de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de enkelvoudige jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering zoals vereist in de *Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO)* en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de *Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)*.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Enkelvoudige jaarrekening als onderdeel van de (volledige) jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening die is opgenomen in de jaarstukken maakt onderdeel uit van de jaarrekening van de stichting. De jaarrekening bestaat uit de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening is opgenomen in afzonderlijke jaarstukken. Voor een goed inzicht in het vermogen en resultaat dient deze enkelvoudige jaarrekening in samenhangt te worden gezien met de geconsolideerde jaarrekening. Bij de geconsolideerde jaarrekening hebben wij op 28 mei 2018 een afzonderlijke controleverklaring afgegeven.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de enkelvoudige jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het jaarverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de enkelvoudige jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de *Nederlandse Standaard 720*. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de enkelvoudige jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met *RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven*.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de enkelvoudige jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de enkelvoudige jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de enkelvoudige jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende *RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven* en de *WNT*.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de enkelvoudige jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de enkelvoudige jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de enkelvoudige jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de enkelvoudige jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de enkelvoudige jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze enkelvoudige jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de enkelvoudige jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de enkelvoudige jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de enkelvoudige jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de enkelvoudige jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd.

Dordrecht, 28 mei 2018

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
drs. F. van der Plaats RA